

MI AZ ARCHEO- FUTURIZMUS?

A N D R E J S E K U L O V I C

Az európai civilizációt a történelem viharai formálták, az idők mélyében őseink rakták le alapjait. E régi kontinens új népek bölcsőjévé lett, amelyeket a zord környezet és a természetes kiválasztódás kovácsolt egygé. Így olyan vonások szelektálódtak, amelyek eleinket egyedivé tették; és amikor új etnokulturális közösségek jelentek meg, mind ugyanolyan mély gyökereket eresztettek Európa földjének termékeny talajába. Észak hűvös, sötét erdeitől Dél meleg, fényes partjaiig összeköt bennünket a vér és a kultúra rokonsága. Az egymástól eltérő környezeti és történelmi tényezők által formált sokféle hagyomány a modern európai nemzetek közös eredetét hirdeti. Mindazonáltal napjainkban hagyományaink és örök értékeink sajnálatosan megroppannak a felvilágosodás örökségének terhe alatt. A tetőfokára hágó liberalizmus a történelem utópisztikus végének ígérete helyett csupán zűrzavart, káoszt és dekadenciát hozott ránk. A nyugati civilizáció Kronosszá, a görög mitológia titánjává változott: saját gyermekeit falja fel attól való félelmében, hogy azok felülkerekednek rajta. Valóban, ez korunk nagy küldetése: letaszítani a bitortlót, és a civilizáció trónjára visszahelyezni a jogos királyt. De mi lesz az új rend törvénye? Milyen zászló alatt fiatalodhatnak meg kontinensünk őshonos népei? Vajon a nacionalizmus lobogója lesz-e az? Az egyes nemzetek megőrzése fontos, hiszen ezek közös európai hazánk gazdag, mégis egymással összeegyeztethető sokféleségét alkotják, ám a nemzetállami eszményhez való visszakanyarodás a kicsinyes civődások és a nemzeti sovinizmus visszatérését is jelentheti. S mi a helyzet a reakcióval? A múlt sok tanulságot rejt, ám a hátrafelé menet biztosan nem tartozik közéjük. Létezik azonban egy másik erő, amely egyszerre konzervatív és jövőbe tekintő. Magába öleli a távoli múltat és a messzi jövőt – már most is közöttünk munkál, hogy a haladás és a megőrzés szintézisét megteremtse. Ez az archeofuturizmus!

FAUSTI SZELLEM

Dominique Venner, a nagy francia identitárius gondolkodó és európai hazafi megfigyelése szerint „a magasabb civilizációk nem egyszerűen a bolygó régiói”. Számára ezek „teljes mértékben különálló bolygók”, amelyek „sajátos hagyományokra” épülnek, márpedig e hagyományok „az idők során, mindenkor változó formákban öröklődnek tovább”.¹ Mindez különösen igaz az európai civilizációra, melynek sajátja a mozgás és az alkotás.

Az európai ember mindig is úton volt. Meghódított idegen földeket, megszártta a legmagasabb csúcsokat, alámerült az óceánok sötétségébe, a világűrbe

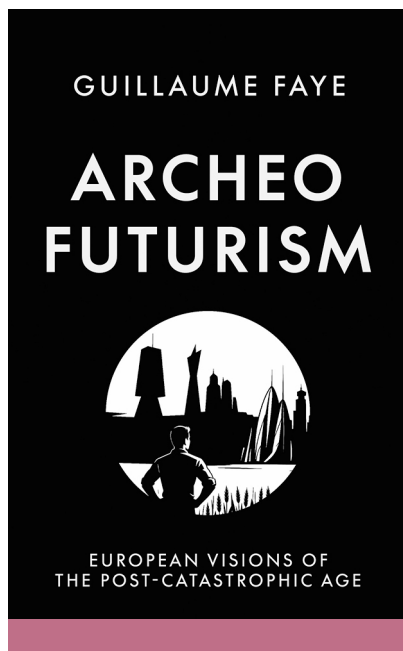
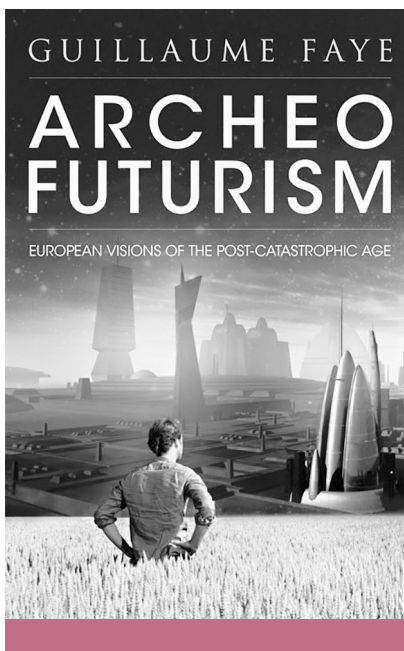
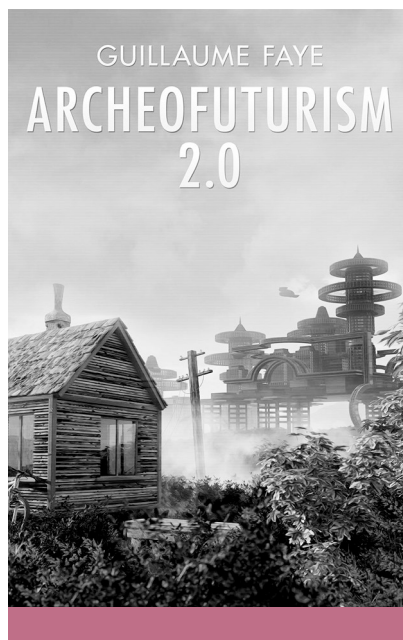
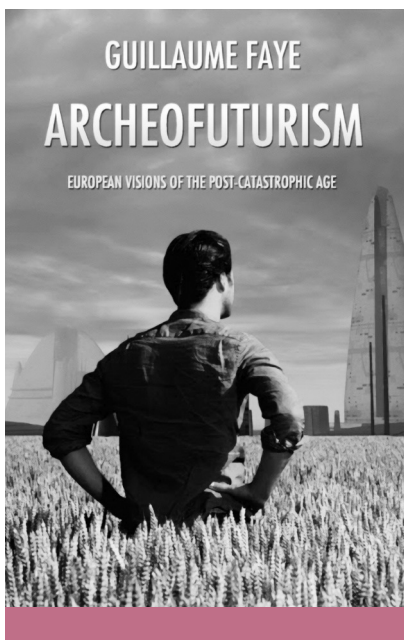
1 Dominique VENNÉR: *The Shock of History*. Arktos, London, 2015. 2.

Vissza a jövőbe –
Archeofuturista ábrázolás
az ezredfordulón
Philippe Bouchet-től
(*Sci-Fi Archives X-oldal*)

szárnyalt, és az atomot is kettéhasította. Minden vállalkozásában önmaga meghaladására, új határmezsgyék elérésére törekedett. Ám volt vezetője és tanácsadója is: a hagyomány, amely őseink múltbéli tapasztalata mellett azokat a társadalmi normákat és értékeket hordozza, amelyek sajátos etnokulturális alkatunknak leginkább megfelelnek. Venner szavaival „a hagyomány nem a múlt, a hagyomány az, ami nem múlik el.” A tradíció „belső iránytűnk, mindazon normák mércéje, amelyek nekünk valók, s amelyek túléltek mindent, ami meg akart változtatni bennünket.”² Más szóval: azon hagyományos értékek, amelyek a történelem hosszú-hosszú folyamán velünk maradtak, régiek,

² Uo. 83.

Guillaume Faye
Archeofuturizmus (1998)
című könyvének
az Arktos Kiadónál megjelent
angol nyelvű kiadásai

sőt ősi eredetűek, ám sohasem avulnak el, mert örök igazságokat tükröznek, és egy adott nép számára a legellenállóbb, leginkább megfelelő létmódokat jelölik ki. Ahhoz azonban, hogy a hagyomány pajzs és menedék, a tudás és az igazság tárháza maradhasson, idővel és fokozatosan magának is módosulnia kell, miközben a nemzedékek úgy váltakoznak, akár egy hatalmas fa folyton megújuló lombkoronájának levelei. A hagyomány így nem más, mint néplélek, amely az idő és a történelem sodrásában, különféle alakzatokban, újra és újra önmagát érvényesíti. A mozgás népe vagyunk, ám e mozgást éppen a hagyománynak kell megszeliődítenie.

Amint a liberalizmus uralkodóvá vált társadalmainkban, csökkentette a hagyomány szerepét, s helyére az individualizmust ültette. Ebből sarjadt ki a hagyományokat elvető radikális progresszivismus, amely a jövőt a múlttal szembeni lázadésként látta. Így született meg az új paradigma: a múlt elől való örök menekülés és az újdonságok szakadatlan áradatáé. Minden, ami új és „eredeti” – vagyis amennyire csak lehet, a hagyományos normáktól elszakadt –, az a haladás ünnepe lett letéteményévé vált. Az egykor a nemzedékeken átívelő bölcsesség által vezérelt „fausti szellem” kitért a hagyomány sáncai

mögül, megszabadult az erkölcsi megfontolások béklyóiból, és fékezhetetlenül elszabadult. Többé semmi sem volt tilalmas. Az európai ember – akár egy őrült tudós, aki hamis meggyőződéseitől megrészegülve a természet fölött állónak hiszi magát – sötét üzemekbe bonyolódott.

Csakhogy a természet mindig megbünteti azokat, akik megszegik törvényeit; ne feledjük: Faust lelkét az ördögnek adta. Így a nyugtalanság ösztöne, amely egykor arra buzdította az európai embert, hogy kutassa saját gondolatait és létét, a körülötte lévő világot és a természet működését, eltorzult. Csillapíthatatlan, gőgös étvágygá lett, amely végül maga alá temetheti. A nevezetes „fausti szellem” immár kétélű kardként mutatkozik előttünk. Az univerzalizmus és a végtelenített haladás erőit azonban nem lehet pusztán reakciós kísérletekkel vagy a fősodratú konzervativizmus félmegoldásaival féken tartani; utóbbi egyébként is csupán néhány évtizeddel korábbra, a liberalizmus szelidebb változatához szeretne visszalépni. Csak a jobboldal élharcosainak valóban forradalmi szelleme – amely civilizációnk értékeit önazonosságunk hiteles karakterének felébresztésével kívánja megújítani – győzedelmeskedhet a nemzetünket megfertőző liberális örület felett.

VISSZA A JÖVŐBE!

Kontinensünk jövőjének visszahódításához először visszafelé kell tájékozódunk, hogy aztán előre folytathassuk utunkat. Vissza kell térnünk ahhoz a jövőndőhöz, amely azelőtt várt ránk, hogy a felvilágosodás eltorzította, majd ennek következményeként a liberalizmus aláásta volna. Ha a forradalmi konzervativizmus erői sikerrel járnak, az utóbbi fejlemény még a népeink egyébként dicső és büszke történetében is csupán kisebb rendellenességgé fokozódhat le.

Először is, a megőrzésre érdemes értékeket helyre kell állítanunk közösségeinkben. Ugyanakkor fel kell ismernünk a néplélek dinamikus oldalát, és eszerint kell a hagyományhoz viszonyulnunk. A tradíciót nem úgy kell megőriznünk, hogy formalinba áztatjuk, hanem úgy, hogy alkotóerőnkkel újra és újra megerősítjük. A hagyomány helye a társadalom kormányrúdjánál, nem pedig a vastag üveg mögé zárt múzeumi tárgyak között van. Arthur Moeller van den Bruck, a német konzervatív forradalom egyik vezető I. világháború utáni gondolkodója ezt több mint egy évszázada világossá tette, amikor úgy fogalmazott, hogy a konzervatív ember „nem arra törekszik, hogy a világot múzeumként lássa, hanem inkább műhelyként tekint rá, ahol olyasmiket hozhat létre, amik új alapokként fognak szolgálni”, miközben megjegyzi azt is, hogy „a szilárd értékek a hagyományból sarjadnak. Válthatunk a ránk szakadó katasztrófák, az általunk meg nem akadályozható forradalmak áldozataivá, de a hagyomány akkor is mindig újra és újra felbukkan.”³

Az európaiak egyszere szellemi és gyakorlati emberek. Az archeofuturizmus olyan világnézetet kínál számukra, amely természetük mindkét oldalát összekapcsolja, miközben kibékíti a múltat a jövővel. Az archeofuturista akár Arthur Moeller van den Bruck forradalmi konzervatívjának leszármazottja is lehet, aki „előre és hátra, a múltból a jövő felé tekint”, és „arra törekszik, hogy az őrzést a mozgással egyesítse, amelyben az ember megmutathatja rátermettséget s megőrizheti értékeit”. A népünk archaikus értékeiből fakadó, a világban való létezésünk fő iránymutatóiként szolgáló hagyományokat és normákat szakadatlanul óvnunk kell. Mindebből következően a konzervativizmus örök elv, „amely hol előtérben, hol háttérben van, de soha nem hiányozhat, s újra meg újra érvényesíti magát, mert benne rejlik a természetben és az emberekben”. A technológia önmagában nem áll ellentétben a hagyománnyal, sőt sok alakzatban segítheti annak megőrzését. Van den Bruck megfigyelése szerint a konzervativizmus a természet törvénye: „maga a kozmosz, amely a törvény tengelye körül forog, nem forradalmi jelenség, hanem konzervatív

a jobboldal
forradalmi
szelleme

3 Arthur MOELLER VAN DEN BRUCK: *Germany's Third Empire* [1923] Arktos, London, 2011. 188.

statika. A természet konzervatív. A pusztítás leghatalmasabb jelenségei is jelentéktelenek a nemzés erejéhez képest, amely azonnal ismét működésbe lép, és évről évre, évszázadról évszázadra hasonló életformákat hoz a világra.”⁴

Úgy tűnik, hogy Van den Bruck száz évvel azelőtt viszonyult archeofuturista szemlélettel a hagyományokhoz és az örök értékekhez, hogy az eszméramlat fő kigondolója és hirdetője, Guillaume Faye francia újjobboldali filozófus megalkotta volna a kifejezést. Lényegét tekintve az archeofuturizmus az archaikus értékek, a hagyományos társadalmi normák és a technológiai fejlődés összeolvadása; másként szólva – imént idézett alapítójának szavaival élve – egy olyan „jövőbeli társadalom” víziója, amely „a technológiai-tudományos haladást a ködbe vesző időkig visszanyúló hagyományos válaszokhoz való visszatéréssel” kapcsolja össze.⁵

Eredetileg Faye az archeofuturizmust egy olyan katasztrófa utáni új rendként képzelte el, amely a modernitás okozta katasztrófák világméretű összeomlását követően emelkedik ki. Egy ilyen kataklizma etnikai feszültségekre, környezeti gondokra és geopolitikai ellenségeskedésekre egyaránt kiterjedne. Faye sötét 21. századi próféciai máig nem váltak valóra – s remélhetőleg el is kerülhetnek az európai öntudat újjászületése és a patrióta politikai akarat révén. Faye archeofuturista víziójának természetesen vannak olyan mozzanatai, amelyek a mai szociopolitikai klímában csaknem fantasztikusnak, sőt disztópikusnak tűnnek, és itt nem csupán az egalitarizmus és a multikulturalizmus határozott elutasítására gondolunk. Kétszintes világrendről szóló elképzelése, amelyben az emberiség nagy része valamiféle új középkor keretei között vis-

szatérne a technológia előtti, agrárius-rurális életformához, miközben egy szűkebb réteg rendkívül fejlett technotudományos társadalmakban élne, a liberális erkölcsiségben nevelkedett modern nyugati ember szemében [és talán nem csak az ő számukra – *A szerk.*] kétségkívül rémálomszerű disztópiának hat. Ráadásul a gyenge demográfiai helyzet mesterséges genetikai mérnökösödéssel való megoldására tett javaslata sok jobboldali számára – különösen a keresztényeknek – túlságosan

közel állhat a transzhumanizmushoz. Mindazonáltal az archeofuturizmus legfontosabb előfeltevései – még egyszer: az archaikus fogalmak és a modern technológia összekapcsolása – bizonyos mértékig már most is megfigyelhetők társadalmainkban.

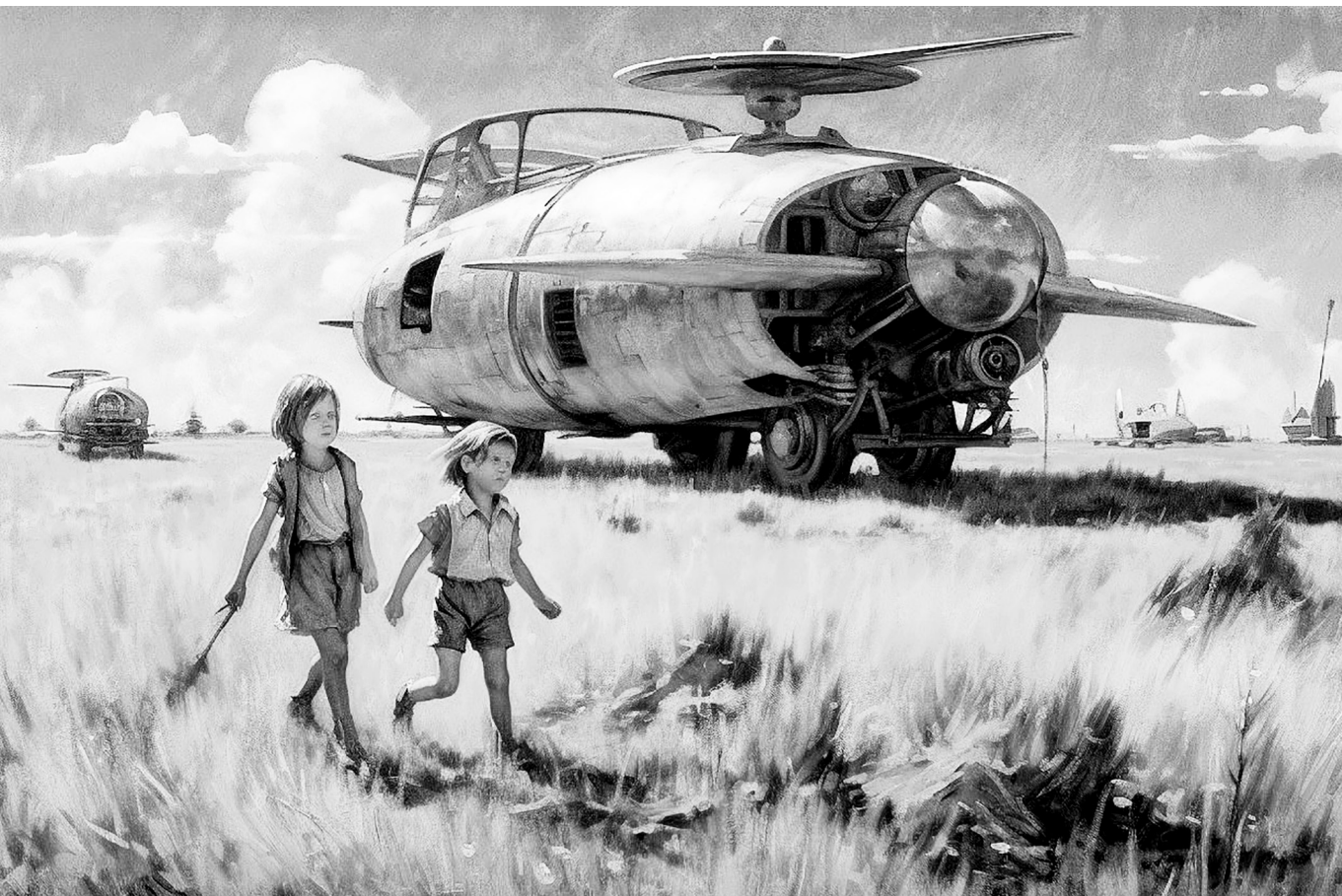
Vegyük csak szemügyre a következő példát! Az ókori Görögországban rapszódoszoknak nevezték azokat, akik hősök és istenek nagy tetteiről eposzokat szavaltak. Később, a középkorban a kelta bárdok hagytak örökül történeteket és költeményeket, míg a skandináv törzsfők és királyok csarnokaiban a *skaldok*knak nevezett dalnokok költöttek és adtak elő őseik cselekedeteit és isteneik küzdelmeit dicsőítő költeményeket. E hagyomány nem szorult a nemesi csarnokok falai közé. A hosszú teleken az emberek tűz köré gyűlve hallgattak dalokat, költeményeket és legendákat, miközben a lángok remegő fénye végigtáncolt a falakon. Mára a mézborcsarnokokat és hosszúházakat ugyan felváltották betonból épült utódaik, színpadjaikon – amelyeket immár nem a lobogó tűzfény, hanem villódzó reflektorok világítanak meg – a királyok, hősök, istenek és emberek énekei, a vitézség, a kötelesség, az áldozat és a háború témái mennydörgő dobokkal és a *heavy metal* üvöltő gitárjaival kísérvé ma is megszólalnak. És bár egyeseknek mindez pusztá szórakozás, számos zenekar és közönség a néphagyomány, a haza és az ősök ügyét igencsak komolyan veszi, és bizonyos értelemben modern eszközökkel folytatja az ősi történetmondók hagyományát.

A néplélek, amely egykor a régi világ rapszódoszainak versein, a középkori *skaldok*kon és a romantika zeneszerzőinek muzsikáján át szólalt meg, ma egy *rock-* vagy *metál*zenekar szövegeiben és hangzásában beszél hozzánk. Az archaizmus ad inspirációt és tartalmat a modern formának. Mi lehetne ennél archeofuturistább? Faye maga is kínál párhuzamot:

4 Uo.

5 Guillaume FAYE: *Archeofuturism* [1998] Arktos, London, 2010. 45.

az ősi értékek és a legújabb technológia összeolvadása

„Mi közös akad egy nukleáris meghajtású ballisztikus rakétahordozó tengeralattjáróban és egy athéni triérészben? Semmi és minden: az egyik a másik metamorfózisa, de mindkettő – különböző korokban – pontosan ugyanazt a célt szolgálta, és ugyanazokat az értékeket testesíti meg, beleértve ugyanazon esztétikai értékeket is.”⁶

Előre a múltba –
Archeofuturista grafika
(*Arktos hivatalos Facebook-oldal*)

Az archeofuturizmus egy további manifesztációját figyelhetjük meg az űr meghódításában. Ez a jelenség nem más, mint az európai ember új határvidékek elérése iránti mély vágyódásának megnyilatkozása. Egyszersmind érdekes tény, hogy számos űrrepülőgép és -program pogány görög vagy germán istenek nevét viseli – az Apollón nevét viselő híres Hold-misszióktól egészen a mennydörgő istenről, Thorról elnevezett rakétáig és fegyverekig.

Az archeofuturizmus ilyen formán nem valamiféle meghökkentő, tudományos-fantasztikus elképzelésként, hanem civilizációnk egyik mélyáramlataként tárul elénk, amely természetes módon fakad egy olyan népből, amelyet mindig is vonzott az újonnan megszerzett tudás és a felfedezések izgalma. Sajnos ez a liberalizmus által szabadjára engedett ösztön fékevesztett tombolásában olyan borzalmakat is szült, amelyek H. P. Lovecraft elbeszéléseinek lapjaira kívánkoznak – ám ez nem jelenti azt, hogy önmagában gonosz volna. Ellenkezőleg: művelni és fegyelmezni kell, hiteles európai etikával és hagyományos értékekkel megzabolázni. Az archeofuturizmus ezért nem csupán a legéletképebb, hanem az egyetlen életképes, előremutató út. Faye így fogalmaz: „Az elmúlt ötvenezer év során a *homo sapiens* igen keveset változott, az archaikus és premodern társadalomszervezési modellek mindvégig érvényesnek bizonyultak.”⁷

6 Uo. 75.

7 Uo. 73.

Szintézis – Katolikus kápolna és földi jelző állomás a bajorországi Raisting határában télen (X)

FELVÁLTÁS HELYETT FEJLŐDÉS

Az archeofuturizmus és a progresszió közötti fő különbség az, hogy az előbbi fejlődésre, az utóbbi pedig felváltásra épül. Előbbi tehát nem arról szól, hogy mindent megváltoztassunk, hanem arról, hogy amint szükség támad rá, a dolgokat úgy fejlesszük és tökéletesítsük, hogy az adott nép erényeiben szilárdan gyökerező alapok mindeközben megőrződjenek. A cselekvés módjai korszerűsíthetők, ám nem elvetendők.

A technológiának például a biokulturális közösség jólétét kell szolgálnia, nem a globalisták önző érdekeit és perverz liberális programját. Mindez bizonyos tekintetben megidézi a J. R. R. Tolkien művéből ismert „hatalom gyűrüi” mögötti különféle indítékokat. A tündék azért kovácsolták a gyűrűket, hogy megőrizzék otthonaikat, míg Sauron egyetlen szándéka az erőfitogtatás és a mások fölötti hatalom volt. A tündék fő motivációja alapvetően konzervatív: meg akarják óvni és fel akarják emelni kultúrájukat és földjeiket, az azok által rejtett természeti csodákkal egyetemben. Sauron célja ezzel szemben Középfölde átalakítása a rendelkezésre álló munkaerő és természeti erőforrások teljességét kihasználó ipari racionalizmus jegyében, a jobbágyi alávetettség kierőszakolásával. Hasonlóképpen a technológia ugyan lehet a dekadencia fegyvere, de lehet a gyógyítás, a megőrzés és a pozitív fejlődés eszköze is. Az ember sajnos hajlamos az erkölcsi romlásra, ezért határozott etikai határookra van szüksége, nehogy a gőg és a vágy sötétségébe tévedjen. E határokat szilárd erkölcs tartja fenn – ám ezt a morált a liberális demokráciákban a feje tetejére állították. Emiatt az archeofuturizmus az értékek nietzschei értelemben vett átértékelését is követeli. A modern értékeket meg kell dönteni, és helyükbe az ősök örök hitvallását kell visszaállítani.

Eszmefuttatásunk e ponton a modern kor egyik igen nyugtalanító kérdését érinti. A felvilágosodás – mint a tudomány és az ész tana – egy megkérdőjelezhetetlen dogmákra épülő világi, liberális vallást hozott létre. A liberálisok állítólag szeretik a tudományt, ám kategorikusan és teljes egészében tagadják a különböző népek és a hozzájuk kapcsolódó viselkedésmintázatok, a temperamentum stb. közötti összefüggéseket. Tagadják az emberi identitást a legalapvetőbb módon kijelölő két tulajdonság, az embertani különbségek és a kétféle nemiség objektív létezését. Számukra ezek csupán társadalmi konstrukciók, s aki nem ért velük egyet, azt a szivárványinkvizíció elé vetik. Kutatókat vagy akár hétköznapi embereket is partvonalra szorítanak és kiközösítenek, olykor megbírságnak vagy bebörtönöznek, ha ki merészelnek lépni a politikailag korrekt keretek közül. Miként Faye írja, „a technológiai tudomány lényege nem kapcsolódik az egalitárius modernitáshoz, hanem Európa, különösen az ókori Görögország etnokulturális örökségében gyökerezik”.⁸

Az archeofuturizmus mindezzel szemben elismeri, sőt tiszteletben tartja a különböző civilizációs és vérségi háttérű népek közötti áthidalhatatlan különbségeket. Az európaiakat egymással rokon népeknek látja, akik ugyanabból a családfából sarjadtak. Európát olyan impériumként, erős, egységes geopolitikai tömbként képzelel el, amelyben a helyi identitásokat megóvják, nem pedig felváltják tőlük idegen kultúrákkal. Szemben áll a modern nyugati imperializmussal, amely az öreg kontinens őshonos népességét a harmadik világ tömegeivel kívánja felcserélni. Az archeofuturista álláspont megérti az etnicitás jelentőségét, és elutasítja az univerzalista következtetést, miszerint minden ember lényegében egyforma. Az archeofuturista olyasvalaki, aki tudatában van annak, hogy biokulturális közösségének és civilizációjának tagjaként egy nagyobb egész része. Lázad a modernitás mágusai által megidézett multikulturális kísérlet ellen. Az archeofuturista fő gondja népe eredeti szellemi, kulturális és biológiai szubsztanciájának megőrzése, valamint képzeletének óvása – hiszen ez a képzelet gazdag örökségünk forrása, legyen szó a legősibb mítoszokról vagy éppen a legújabb technológiai vívmányokról.

**a legősibb mítoszok
és a legújabb
technológiák egysége**

⁸ Uo. 75.

ŐSIN ÚJ VILÁGNÉZET

Az archeofuturizmus mindent átfogó világnézet, amely a történelmet nem lineárisnak és nem is ciklikusnak, hanem gömbszerűnek tételezi. E történelmi perspektíva középpontjában Nietzsche örök visszatérése áll, ám továbbgondolt formában: nem az „ugyanannak”, hanem az „azonosnak” a visszatéréseként. A gömb – magyarázza Faye – úgy gurul végig egy felületen, akár egy biliárdgolyó, ami sok fordulat után ismét ugyanazon a ponton érintkezik a posztóval. Ám helyzete mindig kissé eltér; a mozgás ezért nem lehet pusztán ugyanannak az ismétlésnek. Inkább új, mégis összevethető helyzeteket teremt különböző időkben és helyeken. Mindez nem a múltba való visszatérést, hanem

„archaikus társadalmi konfigurációk új kontextusban való újrafelbukkanását teszi szükségessé. Másként fogalmazva: évszázados megoldások alkalmazását teljesen új problémákra; egy elfeledett és átlényegült rend megjelenését egy más történelmi összefüggésben.”⁹

Az archeofuturista világnézet mindenekelőtt eltörli a hamis dichotómiákat technológia és hagyomány, régi és új, ókori és kortárs között. Civilizációnk története egyetlen hosszú, folytonos elbeszélés, amely létünk minden oldalát magába foglalja. Egyszerre vagyunk hagyományőrök és jövőépítők, apák és fiak, megőrzők és feltalálók. Sokszínű szellemi szubsztanciánk az ókori Róma roppant építményeiben és a középkori gótikus katedrálisok elbűvölő csarnokaiban, lovas hadakban és motoros bandákban, Leif Erikson vinlandi útjában és Armstrong holdra szállásában egyaránt megnyilatkozott. A legfontosabb azonban, hogy az archeofuturizmus egyensúlyt teremt két legmélyebb s gyakran egymásnak feszülő érzületünk között: a gyökerezés és a vándorvág között, az ismerős szeretete és az ismeretlen iránti kíváncsiság között. Tudni akarjuk, mi van „odakint”, ám a nap végén, amikor a tájat beborítja a sötétség és a hideg csontjainkig hatol, szükségünk van egy biztos, meleg és világos helyre, tűzhelyre és otthonra, ahová visszatérhetünk. Röviden: egyszerre vagyunk az állandóság és a mozgás teremtményei. A hagyomány a mi otthonunk és örökségünk. Olyan ősi iránytű, amely soha el nem törik: állandó menedék, ahonnan útnak indulunk az ismeretlenbe. Míg a vándorvág a mozgás, az alkotó vállalkozások és a kalandok igényét fejezi ki, nem időzhetünk túl sokáig utazásaink során, nehogy idegen földeken eltévedjünk s megfélekedjünk a hazavezető útról.

A messzi messzeségekbe vándoroltunk, s valahol az úton megfélekedtünk arról, kik vagyunk, és hová tartozunk. Különös alakokkal találkoztunk, akik meggyőztek bennünket arról, hogy térképeink valamiképp tévesek, s más irányok felé igazítottak el bennünket. Ám most elérkezett a hazatalálás ideje, és mielőtt újra útra kelünk, új térképre van szükségünk. Olyanra, amely csak az elődeink által ránk hagyott ódon iránytűvel használható, amely bár messzi utakra kalauzol bennünket, mégis mindig megmutatja a legbiztosabb utat hazafelé. Az archeofuturizmus nem más, mint a biztonságos utazások és hazatérések térképe és tervrajza. Szerves lépcsőfok az európai elmékből sarjadó eszmék hosszú országútján, miközben egyaránt örököse az apollóni észnek és a dionüszoszi energiának. Akár magunkénak valljuk a Faye éleslátó művében felállított valamennyi tételt, akár nem, az igazság mégiscsak az, hogy az archeofuturizmus – legalapvetőbb premisszájában – olyan gondolat, amely összebékíti összetett természetünk mindegyik oldalát, s útjelzőként szolgálhat kollektív európai lelkünk legmélyebb völgyei és legmagasabb csúcsai felé. ■

(Fordította: Sullivan Ferenc)

**egyszerre
hagyományőrök
és jövőépítők**

⁹ Uo. 74.